

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla)

6 ta' Ġunju 2019*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Kooperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili – Regolament (UE) Nru 1215/2012 – Artikolu 66 – Kamp ta' applikazzjoni *ratione temporis* – Regolament (KE) Nru 44/2001 – Kamp ta' applikazzjoni *ratione materiae* – Materji ċivili u kummerċjali – Artikolu 1(1) u (2)(a) – Materji esklużi – Effetti matrimonjali – Artikolu 54 – Talba għall-ħruġ taċ-ċertifikat li jiċċertifika li d-deċiżjoni mogħtija mill-qorti ta' oriġini hija eżekuttiva – Deċiżjoni ġudizzjarja dwar dejn li jirriżulta mill-ħall tad-drittijiet ta' proprjetà li jirriżultaw minn relazzjoni ta' shubija *de facto*”

Fil-Kawża C-361/18,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Iszekszárdi Járásbíróság (il-Qorti Distrettwali ta' Szekszárd, l-Ungerija), permezz ta' deċiżjoni tas-16 ta' Mejju 2018, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-5 ta' Ġunju 2018, fil-proċedura

Ágnes Weil

vs

Géza Gulácsi,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn C. Toader (Relatriċi), Presidenta tal-Awla, A. Rosas u M. Safjan, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: M. Bobek,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għall-Gvern Ungeriz, minn M. Z. Fehér, bħala aġent,
- għall-Gvern Ċek, minn M. Smolek u J. Vlácil, bħala aġenti,
- għall-Gvern Pollakk, minn B. Majczyna, bħala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn M. Heller u A. Tokár, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

* Lingwa tal-kawża: l-Ungeriz.

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1(1) u (2)(a), u tal-Artikolu 53 tar-Regolament (UE) Nru 1215/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2012 dwar il-ġurisdizzjoni u r-rikonossiment u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali (ĠU 2012, L 351, p. 1).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn Ágnes Weil, iddomiċiljata l-Ungerija, u Géza Gulácsi, iddomiċiljat ir-Renju Unit, dwar il-ħruġ taċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 1215/2012, għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni definittiva mogħtija kontra dan tal-aħħar.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

Ir-Regolament (KE) Nru 44/2001

- 3 Il-premessi 16 sa 18 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta' Diċembru 2000 dwar ġurisdizzjoni u rikonossiment u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 19, Vol. 4, p. 42), jistipulaw:

“(16) Il-fiduċja reċiproka fl-amministrazzjoni ta' ġustizzja fil-Komunità tiġġustifika illi sentenzi mogħtija fi Stat Membru jiġu awtomatikament rikonossuti mingħajr il-ħtieġa ta' xi proċedura hlief f'każijiet ta' tilwim.

(17) Bis-saħha ta' l-istess prinċipju ta' fiduċja reċiproka, il-proċedura sabiex tiġi eżegwita fi Stat Membru wiehed sentenza mogħtija fi Stat Membru ieħor għandha tkun effiċjenti u malajr. Għal dan il-għan, id-dikjarazzjoni li ġudizzju huwa eżegwibbli għandha ssir virtwalment awtomatikament wara verifiki puramenti formali tad-dokumenti pprovduti, mingħajr ma jkun hemm possibiltà li l-qorti li tqajjem b'mozzjoni tagħha uħud mir-raġunijiet għan-non eżekuzzjoni b'dan ir-Regolament.

(18) B'dana kollu, rispett għad-drittijiet tal-konvenut għandu jfisser illi l-konvenut għandu jkun jista' jappella fi proċedura avversarja, kontra d-dikjarazzjoni ta' eżekuzzjoni, jekk jikkonsidra wiehed mir-raġunijiet ta' non-eżekuzzjoni li jkunu preżenti. Proċeduri ta' rimedju għandhom ikunu disponibbli wkoll għal min iressaq il-każ meta l-applikazzjoni tiegħu għal dikjarazzjoni ta' eżekuzzjoni tkun giet miċhuda.”

- 4 L-Artikolu 1 ta' dan ir-regolament jipprovdi:

“1. Dan ir-Regolament għandu japplika f'materji ċivili u kummerċjali independentament min-natura tal-qorti jew tat-tribunal. M'għandux jestendi b'mod partikolari, għal introjtu minn taxxi, dwana jew materji amministrattivi.

2. Dan ir-Regolament ma japplikax għal:

- a) l-istatus jew il-kapaċità ġuridika ta' persuni naturali, drittijiet ta' propjetà li joriġinaw minn relazzjonijiet matrimonjali, testmenti u suċċessjoni;

[...]

5 Skont l-Artikolu 53 tal-imsemmi regolament:

“1. Parti li tftitex r-Rikonoxximent jew li tapplika għal dikjarazzjoni ta’ eżekuzzjoni għandha tipproduċi kopja tas-sentenza li jissodisfa l-kondizzjonijiet meħtieġa biex tiġi stabbilita l-awtenticità tagħha.

2. Parti li tapplika għal dikjarazzjoni ta’ eżekuzzjoni għandha wkoll tipproduċi ċ-ċertifikat msemmija fl-Artikolu 54, bla ħsara għal l-Artikolu 55.”

6 L-Artikolu 54 tal-istess regolament jipprevedi:

“Il-qorti jew l-awtorità kompetenti ta’ Stat Memnru fejn kienet inġatata is-sentenza għandha toħroġ, fuq it-talba ta’ xi parti interessata, ċertifikat li juża l-formola normali f’L-Anness V ta’ dan ir-Regolament.”

7 L-Artikolu 55 tar-Regolament Nru 44/2001 jistipula, fil-paragrafu 1 tiegħu:

“Jekk ma jiġix prodott iċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 54, il-qorti jew l-awtorità kompetenti tista’ tispeċifika żmien għal prezentazzjoni tiegħu jew taċċetta dokument ekwivalenti jew, jekk tikkunsidra li jkollha informazzjoni suffiċjenti quddiemha, teżenta mil-produzzjoni tiegħu.”

Ir-Regolament Nru 1215/2012

8 L-Artikolu 1 tar-Regolament Nru 1215/2012 jipprevedi:

“1. Dan ir-Regolament għandu japplika fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali independentament min-natura tal-qorti jew tat-tribunal. Huwa m’għandux jestendi, b’mod partikolari, għal kwistjonijiet ta’ dħul, dawk doganali jew amministrattivi jew għar-responsabbiltà tal-Istat għal atti u ommissjonijiet fl-eżerċitar tal-awtorità tal-Istat (*acta iure imperii*).

2. Dan ir-Regolament m’għandux japplika għal:

a) l-istatus jew il-kapaċità ġuridika ta’ persuni fiżiċi, id-drittijiet fuq proprjetà derivanti minn relazzjonijiet matrimonjali jew minn relazzjonijiet meqjusa mil-liġi applikabbli bhala li għandhom effetti komparabbli għal dawk taż-żwieġ;

[...]

9 L-Artikolu 66 ta’ dan ir-regolament jipprevedi:

“1. Dan ir-Regolament għandu japplika biss għal proċedimenti legali istitwiti, għal strumenti awtentiċi imfassla jew irreġistrati formalment u għal tranżazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konklużi fid-data jew wara l-10 ta’ Jannar 2015.

2. Minkejja l-Artikolu 80, ir-Regolament (KE) Nru 44/2001 għandu jkompli japplika għal sentenzi mogħtija fi proċedimenti legali istitwiti, għal strumenti awtentiċi formalment imfassla jew irreġistrati u għal tranżazzjonijiet ġudizzjarji approvati jew konklużi qabel l-10 ta’ Jannar 2015 u li jaqgħu fil-kamp ta’ applikazzjoni ta’ dak ir-Regolament.”

Id-dritt Ungeriz

Il-Liġi dwar l-Eżekuzzjoni Ġudizzjarja

- 10 Il-bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (il-Liġi Nru LIII tal-1994 dwar l-Eżekuzzjoni Ġudizzjarja), ttiprovdi, fl-Artikolu 31/C(1)(g) tagħha:

“Il-Qorti tal-Ewwel Istanza adita għandha toħroġ, fuq talba, [...] iċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 1215/2012 billi tuża l-formolarju li jinsab fl-Anness I tar-Regolament Nru 1215/2012.”

Il-Kodiċi Ċivili

- 11 Il-Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (il-Liġi Nru IV tal-1959 li tistabbilixxi l-Kodiċi Ċivili), fil-verżjoni tagħha applikabbli meta ngħatat id-deċiżjoni li qiegħda tiġi mitluba l-eżekuzzjoni tagħha (iktar 'il quddiem il-“Kodiċi Ċivili”), kien jipprovdi, fl-Artikolu 578/G(1) u (2) tiegħu, li jinsab fil-punt 3, intitolat “Drittijiet tal-proprjetà tal-persuni li jikkoabitaw”, tal-Kapitolu XLVI tat-Titolu IV ta’ dan il-kodiċi, intitolat “Id-dritt tal-obbligazzjonijiet”:

“1. Matul il-ħajja tagħhom f’komunjoni, is-sieħba jakkwistaw b’mod komuni fi proporzjon tal-partecipazzjoni tagħhom għall-akkwisti. Jekk dan il-proporzjon ma jkunx jista’ jiġi stabbilit, għandu jitqies li l-kontribuzzjoni tagħhom hija identika. Ix-xogħol imwettaq fid-dar jittiehed inkunsiderazzjoni sabiex tiġi kkalkulata l-partecipazzjoni għall-akkwisti.

2. Dawn ir-regoli huma applikabbli wkoll – bl-eċċezzjoni tal-konjuġi u tas-sieħba rreġistrati – għad-drittijiet ta’ proprjetà ta’ ġenituri oħrajn li jgħixu fl-istess dar.”

- 12 L-Artikolu 685/A tal-Kodiċi Ċivili, li jinsab fit-Titolu VI ta’ dan il-kodiċi, intitolat “Dispożizzjonijiet finali”, kien jipprevedi:

“Hemm relazzjoni ta’ shubija meta żewġ persuni jgħixu flimkien (f’komunjoni ta’ ħajja) f’relazzjoni emozzjonali u ekonomika mingħajr ma jgħidli jew shubija rreġistrata, meta dawn il-persuni ma jkunux ikkuntrattaw żwieġ, shubija rreġistrata jew rabta ta’ shubija ma’ persuni oħrajn u meta ma jkunx hemm bejniethom relazzjoni diretta mid-dem, kollaterali, ta’ qrubija ta’ demm jew tal-utru.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 13 A. Weil u G. Gulácsi kienu sieħba mhux irreġistrati, fis-sens tal-Artikolu 685/A tal-Kodiċi Ċivili, li kellhom ħajja f’komunjoni fil-perijodu bejn ix-xahar ta’ Frar 2002 u x-xahar ta’ Ottubru 2006.
- 14 Permezz ta’ sentenza tas-Szekszárdi Városi Bíróság (il-Qorti Muniċipali ta’ Szekszárd, l-Ungerija) li saret definittiva u eżekuttiva fit-23 ta’ April 2009, G. Gulácsi ġie kkundannat iħallas lil A. Weil is-somma ta’ HUF 665 133 (madwar EUR 2 060), flimkien ma’ interessi moratorji, wara l-ħall tad-drittijiet tal-proprjetà li jirriżultaw mir-relazzjoni tagħhom ta’ shubija *de facto*.
- 15 Sabiex tikseb il-ħlas ta’ dan il-kreditu, A. Weil bdiet proċedura ta’ eżekuzzjoni forzata fl-Ungerija fil-konfront ta’ G. Gulácsi, proċedura li ma rnexxietx, minħabba nuqqas ta’ assi fil-patrimonju ta’ dan tal-aħħar.

- 16 Peress li kienet taf li, sa mis-sena 2006, G. Gulácsi kien jgħix fir-Renju Unit fejn kellu dhul regolari, A. Weil ipprezentat, fit-22 ta' Novembru 2017, quddiem is-Szekszárdi Járásbíróság (il-Qorti Distrettwali ta' Szekszárd, l-Ungerija), l-istess qorti bħal dik li tat is-sentenza tat-23 ta' April 2009, talba intiża għall-ħruġ taċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 1215/2012 għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' din is-sentenza.
- 17 Adita b'din it-talba, il-qorti tar-rinviju għandha, fl-ewwel lok, xi dubji dwar il-possibbiltà li jiġi vverifikat, fil-ħruġ taċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 1215/2012, jekk l-azzjoni li wasslet għas-sentenza tat-23 ta' April 2009 taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-regolament.
- 18 F'dan ir-rigward, hija targumenta li t-tneħħija tal-*exequatur* bir-Regolament Nru 1215/2012 tinvolvi li l-qorti tal-Istat Membru rikjest tista' tagħmel biss sħarriġ formali ta' talba ta' eżekuzzjoni. Konsegwentement, li kieku l-qorti tal-Istat Membru ta' oriġini kellha tkun obligata toħroġ awtomatikament iċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 1215/2012, kien ikun jeżisti r-riskju li xi kawżi esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-regolament ikunu suġġetti għas-sistema ta' eżekuzzjoni stabbilita minnu, peress li l-motivi ta' rifjut ta' eżekuzzjoni huma previsti b'mod eżawrjenti mill-imsemmi regolament.
- 19 Fl-ipoteżi li l-ħruġ taċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 1215/2012 ma jkunx awtomatiku, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, fit-tieni lok, jekk id-drittijiet tal-proprjetà li jirriżultaw minn relazzjoni ta' shubija *de facto* jaqgħux taħt materji ċivili jew kummerċjali, fis-sens tal-Artikolu 1(1) ta' dan ir-regolament, jew jekk humiex relatati mal-materji esklużi mill-kamp ta' applikazzjoni tiegħu, b'mod partikolari mad-drittijiet ta' proprjetà li jirriżultaw minn relazzjonijiet li, skont il-liġi li hija applikabbli għalihom, jitqiesu li għandhom effetti paragonabbli għaž-żwieġ, fis-sens tal-Artikolu 1(2)(a) tal-imsemmi regolament.
- 20 F'dan ir-rigward, din il-qorti targumenta li, skont l-Artikolu 578/G(1) tal-Kodiċi Ċivili, id-drittijiet tal-proprjetà bejn sieħba *de facto* kienu jaqgħu taħt id-dritt tal-obbligazzjonijiet.
- 21 L-imsemmija qorti tenfasizza wkoll li, fil-verżjoni fil-lingwa Ungeriza tal-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 1215/2012, b'differenza għal verżjonijiet lingwistiċi oħrajn ta' din id-dispożizzjoni, l-espressjoni "effetti komparabbli għal dawk taž-żwieġ" ġiet tradotta għal "effetti ġuridiċi komparabbli għal dawk taž-żwieġ". Għaldaqstant, hija tistaqsi jekk għandhiex tingħata iktar importanza għal x'tinkludi relazzjoni ta' shubija *de facto* jew għall-effetti ġuridiċi tagħha. F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tippreċiża li, mill-perspettiva ta' x'tinkludi r-relazzjoni, ma hemmx differenza fundamentali bejn tali relazzjoni ta' shubija u ž-żwieġ, peress li t-tnejn huma bbażati fuq relazzjoni emozzjonali u ekonomika. Min-naħa l-oħra, mill-perspettiva legali, id-dritt Ungeriz kien jirregola b'mod differenti ž-żewġ forom ta' komunjoni tal-ħajja, b'mod partikolari f'dak li jirrigwarda kif jinqasmu l-beni inkomun, l-obbligu ta' manteniment, l-użu tal-akkomodazzjoni u s-suċċessjoni. Madankollu, ma kienx hemm differenzi kbar bejn il-konjuġi u s-sieħba *de facto* f'dak li jirrigwarda l-benefiċċji soċjali, il-vantaġġi fiskali għall-familji u l-għajjnuna għall-akkomodazzjoni għall-familji.
- 22 F'dawn iċ-ċirkustanzi, is-Szekszárdi Járásbíróság (il-Qorti Distrettwali ta' Szekszárd) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri u tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari li ġejjin:
- "1) L-Artikolu 53 tar-Regolament [...] Nru 1215/2012 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-qorti tal-Istat Membru li tkun adottat id-deċiżjoni għandha tistabbilixxi awtomatikament, fuq talba ta' parti, iċ-ċertifikat dwar id-deċiżjoni mingħajr ma tivverifika li l-kawża taqa' taħt ir-Regolament [...] Nru 1215/2012?
- 2) Fil-każ ta' risposta fin-negattiv għall-ewwel domanda, l-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament [...] Nru 1215/2012 għandu jiġi interpretat fis-sens li talba għal rimbors bejn sieħba *de facto* taqa' taħt id-drittijiet tal-proprjetà relatati ma' relazzjonijiet li huma meqjusa li għandhom effetti (ġuridiċi) komparabbli ma' dawk taž-żwieġ?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq ir-regolament applikabbli

- 23 Il-qorti tar-rinviju tagħmel id-domandi tagħha fid-dawl tar-Regolament Nru 1215/2012 billi tiegħu inkunsiderazzjoni d-data ta' meta giet ipprezentata t-talba għall-ħruġ taċ-ċertifikat, jiġifieri t-22 ta' Novembru 2017.
- 24 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li, bħalma jirriżulta mill-Artikolu 66 tar-Regolament Nru 1215/2012, dan għandu japplika b'mod partikolari għall-azzjonijiet ġudizzjarji istitwiti sa mill-10 ta' Jannar 2015, u r-Regolament Nru 44/2001 jibqa' jkun applikabbli għad-deċiżjonijiet mogħtija fl-azzjonijiet ġudizzjarji istitwiti qabel l-10 ta' Jannar 2015. Għaldaqstant, għall-finijiet tad-determinazzjoni tar-regolament applikabbli *ratione temporis*, għandha tittiehed bħala punt ta' tluq id-data tal-istituzzjoni tal-azzjoni li wasslet għal deċiżjoni li l-eżekuzzjoni tagħha hija mitluba, u mhux data ulterjuri, bħad-data tat-talba intiża għall-ħruġ taċ-ċertifikat li juri n-natura eżekuttiva ta' tali deċiżjoni.
- 25 Fil-kawża prinċipali, id-deċiżjoni li fir-rigward tagħha huwa mitlub il-ħruġ taċ-ċertifikat li juri n-natura eżekuttiva tagħha ngħatat fit-23 ta' April 2009. Għaldaqstant, evidentement, l-azzjoni li wasslet għall-imsemmija deċiżjoni wkoll giet istitwita qabel id-data rilevanti għall-finijiet tal-applikazzjoni tar-Regolament Nru 1215/2012, jiġifieri l-10 ta' Jannar 2015. Għaldaqstant, għandu jiġi kkonstatat, bħalma kkonstataw il-Gvern Unġeriż u l-Kummissjoni Ewropea, li, f'dan il-każ, ir-Regolament Nru 44/2001 huwa applikabbli *ratione temporis*.
- 26 Madankollu, iċ-ċirkustanza li l-qorti nazzjonali fformulat, fuq livell formali, id-domanda għal deċiżjoni preliminari tagħha billi għamlet riferiment għal ċerti dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 1215/2012 ma tipprekludix, bħalma jirriżulta minn ġurisprudenza stabbilita, lill-Qorti tal-Ġustizzja milli tipprovdi lil din il-qorti l-punti kollha ta' interpretazzjoni li jistgħu jkun utli għad-deċiżjoni tal-kawża li hija tkun adita biha, sew jekk hija tkun għamlet riferiment għalihom jew le meta ressqet id-domandi tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' Settembru 2016, *Essent Belgium*, C-492/14, EU:C:2016:732, punt 43, kif ukoll tas-7 ta' Ġunju 2018, *Inter-Environnement Bruxelles et*, C-671/16, EU:C:2018:403, punt 29 u l-ġurisprudenza ċċitata).

Fuq l-ewwel domanda

- 27 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet ifformulati fil-punti 23 sa 26 ta' din is-sentenza, l-ewwel domanda għandha tintfieh hem fis-sens li tirrigwarda, essenzjalment, jekk l-Artikolu 54 tar-Regolament Nru 44/2001 għandux jiġi interpretat fis-sens li qorti ta' Stat Membru, adita b'talba għal ħruġ ta' ċertifikat li jiċċertifika li deċiżjoni mogħtija mill-qorti ta' oriġini hija eżekuttiva, għandha tivverifika jekk it-tilwima taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-regolament jew le, jew jekk hijiex obligata toħroġ dan iċ-ċertifikat b'mod awtomatiku.
- 28 Preliminarjament, għandu jiġi kkonstatat li l-partijiet kollha li pprezentaw osservazzjonijiet f'din il-kawża jaqblu li jirrikonoxxu lil qorti, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, is-setgħa li tivverifika jekk it-tilwima li wasslet għad-deċiżjoni li fir-rigward tagħha huwa mitlub iċ-ċertifikat li jiċċertifika n-natura eżekuttiva tagħha, taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-istrument legali li jipprevedi l-ħruġ ta' tali ċertifikat, irrispettivament minn jekk dan huwiex ir-Regolament Nru 44/2001 jew ir-Regolament Nru 1215/2012.
- 29 F'dan ir-rigward, għandu jittfakkar li, bħalma jirriżulta mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, is-sistema ta' rikonoxximent u ta' eżekuzzjoni stabbilita bir-Regolament Nru 44/2001 hija bbażata fuq il-fiduċja reċiproka fil-ġustizzja fi hdan l-Unjoni Ewropea. Tali fiduċja teziġi li d-deċiżjonijiet ġudizzjarji mogħtija fi Stat Membru mhux biss ikunu rrikonoxxuti awtomatikament fi Stat Membru

- iehor, iżda wkoll li l-proċedura intiża li tagħmel dawn id-deċiżjonijiet eżekuttivi f'dan l-Istat Membru tal-aħħar tkun effikaċi u rapida (sentenza tat-13 ta' Ottubru 2011, Prism Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, punt 27).
- 30 Tali proċedura, skont il-kliem tal-premessa 17 tal-imsemmi regolament, għandha tinvolvi biss semplici kontroll formali tad-dokumenti meħtieġa għall-ghoti tas-saħħa eżekuttiva fl-Istat Membru rikjest (sentenza tat-13 ta' Ottubru 2011, Prism Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, punt 28).
- 31 Għal dan l-għan, konformement mal-Artikolu 53 tar-Regolament Nru 44/2001, il-parti li titlob il-hruġ ta' dikjarazzjoni li tikkonstata s-saħħa eżekuttiva ta' deċiżjoni għandha tipproduċi kopja tas-sentenza li tissodisfa l-kundizzjonijiet neċessarji sabiex tiġi stabbilita l-awtenticietà tagħha kif ukoll iċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 54 ta' dan ir-regolament, maħruġ mill-awtoritajiet tal-Istat Membru ta' oriġini (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta' Ottubru 2011, Prism Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, punt 29).
- 32 Konsegwentement, il-funzjoni mogħtija liċ-ċertifikat imsemmi fl-Artikolu 54 tar-Regolament Nru 44/2001 tikkonsisti f'li jiġi ffaċilitat il-hruġ tad-dikjarazzjoni li tikkonstata s-saħħa eżekuttiva tad-deċiżjoni adottata fl-Istat Membru ta' oriġini, li tagħmel l-għoti ta' dan il-hruġ kwazi awtomatiku, kif huwa stabbilit espressament fil-premessa 17 ta' dan ir-regolament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-6 ta' Settembru 2012, Trade Agency, C-619/10, EU:C:2012:531, punt 41).
- 33 Minn din il-ġurisprudenza jirriżulta li n-neċessità li tiġi żgurata l-eżekuzzjoni rapida tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji, filwaqt li tinżamm iċ-ċertezza legali li hija bbażata fuqha l-fiduċja reċiproka fl-amministrazzjoni tal-ġustizzja fi hdan l-Unjoni, tiġġustifika, b'mod partikolari f'sitwazzjoni, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li fiha l-qorti li tat id-deċiżjoni li għandha tiġi eżegwita ma tkunx iddeċidiet, fl-adozzjoni tagħha, fuq l-applikabbiltà tar-Regolament Nru 44/2001, li l-qorti adita bit-talba għall-hruġ tal-imsemmi ċertifikat tivverifika, f'dan l-istadju, jekk it-tilwima taqax fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-regolament.
- 34 Iċ-ċirkustanza li, skont l-Artikolu 55 tal-imsemmi regolament, il-produzzjoni ta' tali ċertifikat għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni ma hijiex obligatorja, ma tistax tpoġġi f'dubju l-obbligu ta' qorti adita li toħorġu li tivverifika jekk il-kawża li fit-tmiem tagħha ngħatat id-deċiżjoni taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 44/2001.
- 35 Din il-konklużjoni hija msaħħa mill-fatt li l-proċedura ta' eżekuzzjoni, skont ir-Regolament Nru 44/2001, tipprekludi, bħall-eżekuzzjoni skont ir-Regolament Nru 1215/2012, kull sħarriġ ulterjuri min-naħa ta' qorti tal-Istat Membru rikjest fuq il-kwistjoni dwar jekk l-azzjoni li wasslet għad-deċiżjoni li hija mitluba l-eżekuzzjoni tagħha taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament Nru 44/2001, peress li l-motivi għal rikors kontra d-dikjarazzjoni dwar is-saħħa eżekuttiva ta' din id-deċiżjoni huma previsti b'mod eżawrjenti minn dan ir-regolament.
- 36 Barra minn hekk, għandu jiġi osservat ukoll li, billi tivverifika jekk għandhiex kompetenza sabiex toħroġ iċ-ċertifikat skont l-Artikolu 54 tar-Regolament Nru 44/2001, qorti tidhol fil-kontinwità tal-proċedura ġudizzjarja preċedenti, billi tiżgura l-effikaċità sħiħa tagħha u teżercita proċedura ta' natura ġudizzjarja, b'tali mod li qorti nazzjonali adita fil-qafas ta' tali proċedura tkun tista' tadixxi lill-Qorti tal-Ġustizzja b'talba għal deċiżjoni preliminari (ara, b'analogija, is-sentenza tat-28 ta' Frar 2019, Gradbeništvó Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, punti 39 u 41).
- 37 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li l-Artikolu 54 tar-Regolament Nru 44/2001 għandu jiġi interpretat fis-sens li qorti ta' Stat Membru adita b'talba għal hruġ ta' ċertifikat li jiċċertifika li deċiżjoni mogħtija mill-qorti ta' oriġini hija eżekuttiva għandha, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali li fiha l-qorti li tat id-deċiżjoni li għandha tiġi eżegwita ma tkunx iddeċidiet, fl-adozzjoni tagħha, dwar l-applikabbiltà ta' dan ir-regolament, tivverifika jekk it-tilwima taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi regolament.

Fuq it-tieni domanda

- 38 Fid-dawl tal-preċiżjonijiet magħmula fil-punti 23 sa 26 ta' din is-sentenza, it-tieni domanda għandha tinftiehem fis-sens li tirrigwarda l-kwistjoni dwar jekk l-Artikolu 1(1) u (2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001 għandux jiġi interpretat fis-sens li azzjoni, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li għandha bħala suġġett talba għall-hall tad-drittijiet ta' proprjetà li jirriżultaw minn relazzjoni ta' sħubija *de facto* taqa' taħt il-kunċett ta' "materji ċivili u kummerċjali", fis-sens ta' dan il-paragrafu (1), u tidholx, għaldaqstant, fil-kamp ta' applikazzjoni *ratione materiae* ta' dan ir-regolament.
- 39 Preliminarjament, għandu jiġi osservat li l-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001 jeskludi mill-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-regolament l-effetti matrimonjali. L-estensjoni ta' din l-eskluzjoni għad-drittijiet ta' proprjetà li joriġinaw minn relazzjonijiet li, skont il-liġi li hija applikabbli għalihom, huma meqjusa bħala li għandhom effetti paragonabbli għaž-żwieġ giet introdotta biss bir-Regolament Nru 1215/2012.
- 40 Għandu jifakkar ukoll li, sa fejn ir-Regolament Nru 44/2001 jissostitwixxi l-Konvenzjoni tas-27 ta' Settembru 1968 dwar il-ġurisdizzjoni u l-eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali (ĠU 1972, L 299, p. 32), l-interpretazzjoni pprovduta mill-Qorti tal-Ġustizzja f'dak li jirrigwarda d-dispożizzjonijiet ta' din il-konvenzjoni tapplika wkoll għal dawk ta' dan ir-regolament, meta d-dispożizzjonijiet ta' dawn l-istrumenti Komunitarji jistgħu jiġu kklassifikati bħala ekwivalenti (sentenza tas-16 ta' Ġunju 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, punt 22 u l-ġurisprudenza ċitata).
- 41 Bħalma jirriżulta mill-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja dwar il-punt 1 tat-tieni paragrafu tal-Artikolu 1 tal-imsemmija konvenzjoni, li l-formulazzjoni tiegħu tikkorrispondi ma' dik tal-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001, minkejja li, bħalma tfakkar fil-punt preċedenti ta' din is-sentenza, l-interpretazzjoni mogħtija mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-ewwel waħda minn dawn id-dispożizzjonijiet tapplika wkoll għat-tieni waħda, il-kunċett ta' "drittijiet ta' proprjetà li joriġinaw minn relazzjonijiet matrimonjali" ikopri d-drittijiet ta' proprjetà li jirriżultaw direttament mir-rabta konjugali jew mill-hall tagħha (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-27 ta' Marzu 1979, de Cavel, 143/78, EU:C:1979:83, punt 7).
- 42 Sa fejn, bħalma jirriżulta mit-talba għal deċiżjoni preliminari, il-partijiet fil-kawża prinċipali ma kinux marbuta b'rabta konjugali, id-drittijiet tal-proprjetà li jirriżultaw mis-sħubija *de facto* tagħhom ma jistgħux jiġu kklassifikati bħala "drittijiet ta' proprjetà li joriġinaw minn relazzjonijiet matrimonjali", fis-sens tal-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001.
- 43 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li l-eskluzjoni inkluża fl-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001 tikkostitwixxi eċċezzjoni li, bħala tali, għandha tiġi interpretata b'mod strett. Fil-fatt, billi bbażat ruħha fuq l-għan tar-Regolament Nru 44/2001 li jinżamm u li jiġi żviluppat spazju ta' libertà, sigurtà u ġustizzja billi jiġi inkoraġġut il-moviment liberu tas-sentenzi, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddeċidiet li l-eskluzjonijiet mill-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi regolament jikkostitwixxu eċċezzjonijiet li, bhal kull eċċezzjoni, għandhom jiġu interpretati b'mod strett (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-23 ta' Ottubru 2014, flyLAL-Lithuanian Airlines, C-302/13, EU:C:2014:2319, punt 27).
- 44 Barra minn hekk, interpretazzjoni tal-kunċett ta' "drittijiet ta' proprjetà li joriġinaw minn relazzjonijiet matrimonjali", fis-sens tal-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001, skont liema relazzjoni ta' sħubija *de facto*, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma taqax taħt din id-dispożizzjoni, hija sostnuta bl-emenda leġislattiva magħmula għal din l-eskluzjoni tal-aħħar bir-Regolament Nru 1215/2012. Bħalma ġie osservat fil-punt 39 ta' din is-sentenza, l-imsemmija esklużjoni giet estiża b'dan ir-regolament tal-aħħar lil hinn mid-drittijiet ta' proprjetà li joriġinaw minn relazzjonijiet matrimonjali, u dan biss f'dak li jirrigwarda r-relazzjonijiet meqjusa bħala paragonabbli għaž-żwieġ.

Għaldaqstant, sabiex ma jitneħhiex kwalunkwe sens minn din l-emenda tal-ahhar, l-Artikolu 1(2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001 ma jistax jiġi interpretat bħala li huwa applikabbli għal relazzjoni ta' sħubija *de facto* bħal dik inkwistjoni f'din il-kawża.

- 45 Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikolu 1(1) u (2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001 għandu jiġi interpretat fis-sens li azzjoni, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li għandha bħala suġġett talba għall-hall tad-drittijiet tal-proprjetà li jirriżultaw minn relazzjoni ta' sħubija *de facto*, taqa' taħt il-kunċett ta' "materji ċivili u kummerċjali", fis-sens ta' dan il-paragrafu (1), u tidhol, għaldaqstant, fil-kamp ta' applikazzjoni *ratione materiae* ta' dan ir-regolament.

Fuq l-ispejjeż

- 46 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Sitt Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) L-Artikolu 54 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 44/2001 tat-22 ta' Diċembru 2000 dwar ġurisdizzjoni u rikonoxximent u eżekuzzjoni ta' sentenzi f'materji ċivili u kummerċjali għandu jiġi interpretat fis-sens li qorti ta' Stat Membru adita b'talba għal hrug ta' ċertifikat li jiċċertifika li deċiżjoni mogħtija mill-qorti ta' oriġini hija eżekuttiva għandha, f'sitwazzjoni bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali li fiha l-qorti li tat id-deċiżjoni li għandha tiġi eżegwita ma ddeċidietx, fl-adozzjoni tagħha, dwar l-applikabbiltà ta' dan ir-regolament, tivverifika jekk it-tilwima taqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-imsemmi regolament.
- 2) L-Artikolu 1(1) u (2)(a) tar-Regolament Nru 44/2001 għandu jiġi interpretat fis-sens li azzjoni, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, li għandha bħala suġġett talba għall-hall tad-drittijiet tal-proprjetà li jirriżultaw minn relazzjoni ta' sħubija *de facto* taqa' taħt il-kunċett ta' "materji ċivili u kummerċjali", fis-sens ta' dan il-paragrafu (1), u tidhol, għaldaqstant, fil-kamp ta' applikazzjoni *ratione materiae* ta' dan ir-regolament.

Firem